

Til Sundhedsudvalget

Her en opfordring til at gøre "sekundær lymfødeme" til en del af den vederlagsfrie fysioterapi-behandling. Den primære lymfødeme-behandling er vederlagsfri.....!

Sekundært lymfødeme kan opstå som følge af en kræftoperation ...I mit tilfælde brystkræft. Jeg har fået fjernet 29 lymfeknuder i den ene side pga. metastaser efter brystkræft.

Sekundært lymfødeme kan efter alle operationer, hvor man kommer til at beskadige lymfesystemet, men er oftest en følge af kræftoperationer og rammer ca. 10% af alle brystkræftpatienter (dvs. 400 årligt nydiagnosticeres bare indenfor brystkræft...).

Sekundært lymfødeme er kronisk og udarter sig fuldstændig på samme måde som primært lymfødeme, der er medfødt.

Når lymfævæv er beskadiget (hvilket det er, både ved primært og sekundært lymfødeme) virker den sædvanlige mekanisme i lymfævæv ikke. Dvs. at man kronisk har en arm, et ben, brystparti eller hals, hvor vævet meget nemt hæver op. Denne hævelse forsvinder ikke af sig selv, men *skal* hjælpes på ved med fysioterapi og diverse hjælpemidler som f.eks. kompressionsudstyr. (Selv har jeg kompressionsudstyr på min ene arm og hånd inkl. fingre, da de ellers hæver voldsomt, gør ondt og jeg mister gribefunktionen...Har desuden lige fået bevilliget en lymfepress-maskine, der også er en god hjælp).

Udover hævelsen er der stor og øget risiko for infektion, når man har lymfødeme. F.eks. rosen.

Man kan gøre meget selv for at forebygge forværring af lymfødeme, men lidelsen er kronisk og vil resten af livet i perioder kræve behandling og *hele tiden* kræve at man forebyggende gør en indsats.....Fysioterapibehandling virker både som behandling og forebygger forværring....

Lymfedrænage er en behandling der er meget anerkendt og effektiv. Det kan være svært og i mange tilfælde umuligt selv at drænere og derfor er mange henvist til specialiseret fysioterapibehandling, for at bedre lymfødemet og i bedste fald få hævelsen til at svinde for en stund.....Men da lymfødeme er kronisk, er dette et *vedvarende behandlings-behov* og en stor udgift for den enkelte patient.....

Efter et langt sygdomsforløb var det i sidste ende, det at jeg fik lymfødeme, der var med til at give mig det sidste "spark" ud af arbejdsmarkedet, trods jeg havde en rigtig god arbejdsplads, som jeg var glad for.....

At have haft en kræftdiagnose er ikke overstået med at blive erklæret "sygdomsfri" af kræften....Der er mange senfølger.....Lymfødeme er en af de fysiske, hertil kommer det sociale, at ryge på førtidspension og kæmpe med psyken og lære at tro på at livet igen kan blive godt....Se evt. Senfølgeforeningen på www.cancer.dk

Derfor er det sidste man som kræftpatient har brug for, at man skal kæmpe for at få hjælp til lymfødemebehandlingen og være henvist til selv at skulle betale.....(Som mig, er der mange, der ikke har råd til en behandling der koster 1000-2000 kr. om måneden resten af livet....Man bliver ikke rig på en førtidspension....)

Jeg ved, at "Kræftplan III" også har fokus på senfølger og rehabilitering, men behøver vi vente på alle de gode intentioner....? Jo hurtigere der kommer konkret hjælp på bordet, som vederlagsfri

fysioterapi for sekundært lymfødem, jo bedre.....Når man har sekundært lymfødem, er sygdommen fuldstændig ens i symptomer og risici som primært/medfødt lymfødem.....Spørg enhver læge....

HVAD VENTER VI PÅ?

Venlig hilsen

Hanne Westh

Birkeengen 86b

2740 Skovlunde

Hannewesth@gmail.com